

Arhivistika in historiografska dejavnost v naših arhivih imata sicer že primerno tradicijo, toda močnejše sta se razmahnila šele po osvoboditvi. Da bi bil tudi Mestni arhiv ljubljanski kos novim in odgovornejšim nalogam, ki so se pojavile v vseh arhivskih ustanovah nasploh in v zgodovinopisju še posebej, je svoje delo razvijal v obe smeri, zdaj uspešneje v drugo, historiografsko smer, zdaj spet v prvo, arhivistično smer. Razvijati obe smeri hkrati ni bilo lahko, ker ni bilo dovolj kadra ne tu ne tam. V letih okoli 1950 je prevladoval razvoj v drugo, historiografsko smer. Vzroka sta dva: arhivistično šolanega kadra še ni bilo (mogli bi govoriti komaj o pripravah za snovanje arhivistične tradicije), drugič, da se ne bi porazgubili fakultetno izobraženi posamezniki, ki so obvladali ekonomsko, pravno in druge smeri zgodovinske znanosti, jih je bilo treba zajeti in povabiti k sodelovanju. Naše zgodovinopisje po osvoboditvi ni terjalo samo urejenih arhivskih fondov, ampak tudi nove razprave zlasti za tista področja zgodovine, ki se do takrat še niso mogla prav razviti.

V taki situaciji je Mestni arhiv pridobil za preučevanje ekonomske zgodovine dr. oec. publ. Vlada Valenčiča. Jubilant je bil rojen 26. novembra 1903 v Trnovem pri Ilirski Bistrici v družini, kjer je bil oče Ivan posestnik in zadružni delavec. Poslednji dve besedi moramo podčrtati, ker je ta očetova zavzetost sina prevzela in mu pozneje usmerjala poklicno delo.

Po končani osnovni šoli v domačem kraju in gimnaziji v Opatiji se je leta 1921 vpisal na dunajsko pravno in državnoznanstveno fakulteto, nadaljeval študije na gospodarsko in socialnoznanstveni fakulteti v Frankfurtu na Maini, končal pa leta 1926 na pravni in državnoznanstveni fakulteti v Zürichu. Na univerzah se je poglobljal v problematiko in zgodovino zadružništva in disertacija *Die slowenische Genossenschaftsbewegung*, Zürich 1926, je zaključek njegovega študijskega obdobja.

Ko se je vrnil domov v prakso, je z zadružništvom živel dalje; najprej nekaj let v Zadružni zvezi, nato nekaj naslednjih let v Zadružni gospodarski banki. V Zadružni zvezi je urejal njeno glasilo *Narodni gospodar* in sam prispeval več člankov, nato je urejal tudi agrarnopolitični del *Orača*, glasila *Kmetijske zbornice* za dravsko banovino. Prav tako je v vrsti razprav, ki jih je objavil v letih prakse, obravnaval zadružništvo.

Leta 1950 je postal sodelavec Mestnega arhiva, kjer se je posvetil historičnim raziskavam zadružništva, gozdarstva, agrarnih vprašanj, obrti in industrije ter demografije. Izmed okoli 50 bibliografskih enot odpade približno po eno petino razprav ali samostojnih publikacij na vsakega izmed omenjenih sektorjev dela. Gozdarske študije je največ objavljaval v *Gozdarskem vestniku*, v *Kroniki*, časopisu za slovensko krajevno zgodovino, in *Zgodovinskem časopisu*. Tam je priobčeval razprave iz demografske, obrtniške in industrijske zgodovine, v *Zgodovinskem časopisu* še posebej iz zgodovine trgovskega kapitala. V *Publikacijah Mestnega arhiva ljubljanskega*, serija *Razprave*, je obdeloval agrarna vprašanja, trgovski kapital ter obrtništvo, sodeloval je v *Kamniških zbornikih*, v spominskem zborniku 900 let Kranja, vidno tudi v enciklopedični *Gospodarski* in družbeni zgodovini *Slovencev* (*Zgodovina agrarnih panog*, I), ki jo je leta 1970 izdala Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Glede samostojnih publikacij naj še omenimo, da sta dve posvečeni zgodovini zadružništva, ena pa sladkorni industriji.

Ni dvoma, da je jubilentovo sodelovanje v Mestnem arhivu, ki traja že 23 let, prav uspešno in plodno. Zato želimo dr. Valenčiču tudi za bodoče, da bi mu delovni elan ne popustil in da bi slovenskemu zgodovinopisju prispeval še dokaj razprav.

Jože Šorn